

Hakeva toiminta

kansanopisto-
kentällä

Mitä on kansanopistojen hakeva toiminta?

Hakevalla toiminnalla tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla tavoitetaan ihmiset ja motivoidaan heitä osallistumaan koulutuksiin. Siinä jalkaudutaan yrityksiin, harrastustoiminnan pariin tai työhallinnon toimipisteisiin hakemaan oppilaitokselle uusia opiskelijoita. Koulutusta tarjotaan sekä ihmisten omista että toimintaympäristön tarpeiden pohjalta.

Kansanopistojen hakeva toiminta koostuu alueellisesta verkostoyhteistyöstä. Yhteistyötahoja ovat esimerkiksi kunnat, TE-toimistot, ohjaamot ja työpajat.

Kansanopistot hakevat opintojen pariin myös marginaaliryhmiä ja järjestävät erityiskoulutuksia sekä erityisosaamista lisääviä täydennyskoulutukseksi sopivia opintokokonaisuuksia.

Hakevan toiminnan muotoja

Kansanopistojen koulutusmuotojen ja kohderyhmien laajan kirjon takia niiden hakevan toiminnan muodot poikkeavat toisistaan. Yhteistä on, että hakeva toiminta on innovatiivista. Yhteistyötaho voi löytyä yllättävältäkin taholta.

Messut, tapahtumat	Kouluvierailut sekä opistolle että opistolta	Opiskelijoiden hyödyntäminen hakevassa toiminnassa: ”viidakkorumpu”
Työelämä-foorumit	Ohjaamot ja ohjausta tekevät	Feissaaminen, ”hihasta kiinni”
Opistopäivät, avoimet ovet opistolla	Työpaikat: vierailut työpaikoille ja työpaikoilta opistolle	Harrastuspiirit, yhdistykset linkkeinä
Vierailut ja tempaukset virastoissa, sote-palvelupisteissä yms.	Opot	Alumni-toiminta

Yksilöllinen ohjaus

Hakevaan toimintaan sisältyvät yksilölliset ohjauspalvelut, yksilöllisten opintopolkujen jäsentäminen sekä tuki osaamisen hankkimiselle.

Ohjauksessa otetaan huomioon ihmisen kohtaaminen, ihmisen elämän kokonaisuus ja kiinnostuksen kohteet sekä etsitään opintojen paikka elämänsuunnitelmassa.

Hakevan toiminnan kumppanuuksia

Kansanopistojen hakevan toiminnan kumppanuudet valikoituvat tunnistetujen tarpeiden, toimintaympäristön, koulutusten sisältöjen ja kohderyhmien sekä opiston oman johdon ja taustayhteisön mukaan.

- Kunnat (kuntakokeilu)
- Koulutuksen järjestäjät, muut koulutustoimijat ja oppilaitokset
- Opiskelijat
- Ohjaamot, uravalmentajat, ohjaajat
- Opinto-ohjaajat
- Viranomaistahot (mm. ELY)
- Työelämä ja yritykset
- TE-toimistot
- Hyvinvointialueet ja muut sotetoimijat
- Vankilat
- Seurakunnat
- Yrittäjäjärjestöt
- Ammattiliitot
- Valtakunnalliset järjestöt, yhdistykset ja säätiöt
- Etsivä nuorisotyö
- Kolmas sektori, paikallistason yhdistystoimijat
- Harrasteet: urheiluseurat ym.
- Suomen Kansanopistoyhdistys

Onnistuneen hakevan toiminnan keskeisiä elementtejä

Kansanopistojen hakeva toiminta ja työelämä

- Yhteistyötä työelämän kanssa tehdään tiiveimmin ammatillista koulutusta ja maahanmuuttajakoulutusta tarjoavissa kansanopistoissa sekä tietyille aloille erityisosaamista tarjoavilla kansanopistolinjoilla.
- Kansanopistot tarjoavat ja kehittävät ammatillisten tutkinnon osien koulutusta sekä ajankohtaiskoulutuksia.
- Jatkuvan oppimisen uudistus tarjoaa kansanopistoille mahdollisuuden kehittää työelämälähtöisiä koulutussisältöjä.
- Kansanopistojen hakevaa toimintaa voidaan kehittää yhdessä työelämän kanssa.
- Kansanopistot voivat esimerkiksi tiivistää hakevan toiminnan yhteistyötä kaupakamarien ja alueellisten elinkeinoyhtiöiden kanssa ja tarjota niille omaa erityisosaamistaan.
- Opisto- ja yritysvierailut ja yhteisesti suunnitellut opintokokonaisuudet ovat oppimisen paikkoja puolin ja toisin.

Kansanopistojen hakevan toiminnan haasteita

- Voimmeko kehittää kansanopistojen verkostoitumistaitoja?
- Miten hakeva toiminta todennetaan, mitä se maksaa ja miten se resursoidaan?
- Miten varmistetaan, että hankkeena tehtävä hakeva toiminta ei jää opiston perustoiminnan ulkopuoliseksi projektiksi?
- Mitä resursseja ja osaamista digitaalisessa ympäristössä tehtävä hakeva toiminta edellyttää kansanopistoilta?
- Miten etäopiskelu vaikuttaa hakevaan toimintaan?

Vaikuttava hakeva toiminta edellyttää toimijoilta tunnistamista ja tunnustamista, pysyväisluontoista panostusta sekä strategista suunnittelua.

Lisätietoja:

Suomen Kansanopistoyhdistys ry
kansanopistot.fi
toimisto@kansanopistot.fi

Hakevan toiminnan yhteisiä tekijöitä ja kehittämisen lähtökohtia

1 Valtakunnallisella tasolla

- Kansanopistojen brändityö ja tunnettuuden lisääminen.
- Kehittämisteemat: esimerkiksi kohde-ryhmätutkimukset ja kansanopistojen vetovoimatekijöiden pohtiminen hakevan toiminnan kautta.
- Yhteistyön tiivistäminen työelämän kanssa.
- Kansanopistojen hakevan toiminnan resurssointi.

2 Alueellisella tasolla

- Tutkimus- ja tilastotiedon hyödyntäminen entistä paremmin.
- Yhteistyö eri koulutustoimijoiden välillä ja roolien selkiyttäminen.
- Hakeva ja tukeva toiminta alueellisen yhteistyön läpileikkaavaksi teemaksi.
- Hakevan toiminnan kehittäminen yhteistyössä ja kohderyhmälähtöisesti.

3 Kansanopistoissa

- Hakeva toiminta osa opiston strategista perusprosessia.
- Hakeva toiminta kytkeytyy henkilöstöön ja opiskelijoihin.
- Opettajat ovat hakevassa toiminnassa keskeisessä roolissa.
- Alumnitoiminnan hyödyntäminen hakevan toiminnan näkökulmasta.